

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

obowiązujące

W

PUBLICZNEJ SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. KS. JANA TWARDOWSKIEGO W KOMPRACHCICACH
UL. SZKOLNA 18, 46-070 KOMPRACHCICE

09 sierpnia 2024 r.

NA PODSTAWIE

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22c, art. 22b.
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.
- Poradnik Fundacji – Dajemy Dzieciom Siłę

CEL

Zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie

SPIS TREŚCI

Preambuła	3
Rozdział I Słowniczek pojęć używanych w dokumencie Standardy Ochrony Małoletnich	4
Rozdział II Obszary Standardów Ochrony Małoletnich.....	8
Standard 1.....	8
Standard 2.....	8
Standard 3.....	9
Standard 4.....	10
Rozdział III Zasady zapewniające bezpieczeństwo małoletniego w szkole.....	11
§ 1. Zasady rekrutacji pracowników	11
§ 2.Zasady bezpiecznych relacji w szkole.....	14
§ 3. Uwzględnienie sytuacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami	18
§ 4 Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.....	19
Rozdział IV Zasady wdrożenia i stosowania standardów ochrony małoletnich.....	19
§ 1 Upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich.....	19
§ 2 Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich i realizację standardów.....	21
Rozdział V Procedury interwencji i plan wsparcia w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.....	23
§ 1 Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.....	23
§ 2. Plan wsparcia.....	24
Rozdział VI Monitoring wdrożenia i stosowania standardów ochrony małoletnich.....	25
Rozdział VII Przepisy końcowe.....	26

Załączniki:

Załącznik nr 1 Rejestr interwencji

Załącznik nr 2. Karta interwencji

Załącznik nr. 3 Ankieta monitorująca poziom realizacji standardów ochrony małoletnich

Załącznik nr. 4 Indywidualny plan wsparcia w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

Preambuła

Standardy ochrony małoletnich stanowią realizację obowiązku prawnego dot. wprowadzenia w szkole standardów ochrony małoletnich (ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich – Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy szkoły, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa i zgodnie z przepisami wewnętrznymi danej szkoły oraz swoimi kompetencjami.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej Szkoły oraz są dostępne do wglądu w bibliotece szkolnej. Są promowane wśród całego personelu, rodziców i uczniów uczęszczających do placówki. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

Rozdział I

Słowniczek pojęć używanych w dokumencie Standardy Ochrony Małoletnich

1. **Szkoła** – należy przez to rozumieć Publiczną Szkołę Podstawową im. ks. Jana Twardowskiego w Komprachcicach
2. **Dyrektor** – należy przez to rozumieć Dyrektora Publicznej Szkoły Podstawowej im. ks. Jana Twardowskiego w Komprachcicach, który jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły, przewodniczącym rady pedagogicznej, spełniającym wymagania określone przepisami prawa powszechnie obowiązującego¹ i posiadającym kompetencje tam określone². Dyrektor sprawuje opiekę nad dziećmi i młodzieżą uczącą się w szkole.
3. **Pracownik** – każda osoba zatrudniona w szkole na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej odpłatnej bądź nieodpłatnej, a także wykonująca działalność na rzecz szkoły, np. praktykant, wolontariusz, również jeśli jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka.
4. **Małoletni** – zgodnie z kodeksem cywilnym każda osoba, która nie ukończyła 18. roku życia.
5. **Uczeń/dziecko** - każda osoba, która jest uczniem szkoły.
6. **Opiekun ucznia** – dalej również opiekunowie ucznia, oznacza przedstawiciela ustawowego dziecka: rodzica³ albo opiekuna⁴; rodzica zastępczego⁵; opiekuna tymczasowego (czyli osobę upoważnioną do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych)⁶.

¹ Art. 62 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), dalej też jako „prawo oświatowe”.

² Art. 68 prawa oświatowego.

³ W rozumieniu art. 98 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.), dalej jako „Kodeks rodzinny i opiekuńczy”.

⁴ W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

⁵ W rozumieniu art. 112¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

⁶ W rozumieniu art. 25 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.).

7. **Zgoda opiekuna** – zgoda oznacza co do zasady zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia. W zakresie spraw dotyczących bieżących spraw życia dziecka w przypadku sprzeciwu jednego z rodziców należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. **Krzywdzenie małoletniego** - to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

Przemoc fizyczna wobec dziecka. Jest to działanie bądź zaniechanie wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.

Przemoc psychiczna wobec dziecka. Jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:

- a) niedostępność emocjonalną,
- b) zaniedbywanie emocjonalne,
- c) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
- d) nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,
- e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,
- f) niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,
- g) nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja,
- h) sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.

Przemoc seksualna wobec dziecka (wykorzystywanie seksualne dziecka). Jest to angażowanie dziecka przez osobę dorosłą lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, *grooming* - strategię nieseksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie dziecka, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem.

Zaniedbywanie dziecka. Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.

Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, *bullying*). Przemoc rówieśnicza ma miejsce gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. O

9. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich** – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora, sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem w szkole Standardów Ochrony Małoletnich oraz ich aktualność. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
10. **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń** – pracownik lub kilku pracowników pedagogicznych lub niepedagogicznych cieszących się zaufaniem dzieci, wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o

zdarzeniach zagrażających dziecku. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

11. **Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji** – dyrektor lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
12. **Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku** – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
13. **Rejestr interwencji** (załącznik nr 1) – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:
 - a. Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,
 - b. Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba),
 - c. Rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty),
 - d. Datę interwencji,
 - e. Dokumenty wytworzone podczas interwencji np. notatki służbowe, karta interwencji (załącznik nr 2), kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb.
14. **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.

Rozdział II

Obszary Standardów Ochrony Małoletnich

STANDARD 1

Szkoła opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Politykę Ochrony Małoletnich.

- a) Polityka Ochrony Małoletnich dotyczy całego personelu (pracowników, współpracowników, stażystów, praktykantów i wolontariuszy – na wszystkich szczeblach placówki).
- b) Za wdrażanie Polityki odpowiada Dyrektor szkoły.
- c) Polityka ochrony małoletnich jasno określa:
 - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu
 - zasady zachowania zapewniające bezpieczeństwo małoletniego w szkole
 - sposoby podejmowania interwencji w Szkole w sytuacji zgłoszenia krzywdzenia
 - przygotowanie społeczności szkolnej do realizacji Standardów Ochrony Małoletnich i ich monitoring
- d) Polityka jest opublikowana i promowana wśród całego personelu, rodziców i uczniów, a poszczególne grupy są z nią aktywnie zapoznawane poprzez działania edukacyjne i informacyjne.

STANDARD 2

Szkoła stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu, regularnie szkoli personel ze Standardów.

- a) Personel jest rekrutowany zgodnie z zasadami określonymi w Polityce Ochrony Małoletnich.
- b) Wszyscy pracownicy szkoły zapoznają się z zasadami bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania na terenie placówki są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem.

- c) Polityka Ochrony Małoletnich zapewnia pracownikom podstawową wiedzę na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci.
- d) Polityka Ochrony Małoletnich określa zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla uczniów i dla rodziców oraz aktywnego ich wykorzystania.
- e) Personel Szkoły przygotowuje się do edukowania uczniów i ich rodziców na temat: ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem, wychowania bez przemocy. Odbywa się to podczas lekcji, warsztatów, spotkań z rodzicami oraz w formie elektronicznej.

STANDARD 3

Placówka wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całej społeczności szkolnej.

- a) Każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne.
- b) Dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich stanowią załącznik do Polityki Ochrony Małoletnich i są do wglądu dla wszystkich pracowników szkoły, uczniów i ich rodziców.
- c) Szkoła wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu organizacji, członków rodziny, rówieśników.

STANDARD 4

Szkoła co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z personelem, uczniami i rodzicami oraz je aktualizuje.

- a) Wyznaczono osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Polityki Ochrony Małoletnich.
- b) Monitoring obejmuje wykonanie raportu realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem co najmniej raz na dwa lata,
- c) Raport wykonywany jest na podstawie: ankiety monitorującej poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich (załącznik nr 3) , analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i dokonywaniem potrzebnych zmian zgodnie z potrzebami, uwagi małoletnich i ich rodziców/opiekunów w zakresie zapisów Polityki Ochrony Małoletnich.
- d) Zmiany w Polityce Ochrony Małoletnich mogą być wprowadzane w razie potrzeby na bieżąco. Każda zmiana jest szeroko rozpropagowywana w całej społeczności szkolnej

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczeństwo małoletniego w szkole

§ 1. Zasady rekrutacji pracowników

1. Dyrektor szkoły przed zatrudnieniem pracownika poznaje dane osobowe, kwalifikacje kandydata/kandydatki, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Szkołę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Dyrektor szkoły dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia, praktykanci oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
3. Aby sprawdzić powyższe Dyrektor szkoły może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących: wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
4. W każdym przypadku Dyrektor Szkoły musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez niego zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Powinien znać: imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia, dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
5. Dyrektor szkoły może poprosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie tych danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Ograniczeniem są w tym zakresie przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) oraz Kodeksu pracy.

6. Dyrektor musi sprawdzić czy kandydat nie jest wpisany w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
7. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze, Dyrektor szkoły potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki: imię i nazwisko, data urodzenia, PESEL, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki.
8. Wydruk z Rejestru przechowuje się w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej praktykanta, stażysty, wolontariusza lub osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
9. Dyrektor szkoły przed zatrudnieniem kandydata/kandydatki na nauczyciela uzyskuje od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
10. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
11. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.

12. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
13. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
14. Dyrektor szkoły jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
15. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor szkoły uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.
16. Za przebieg procesu rekrutacyjnego odpowiedzialny jest Dyrektor szkoły oraz specjalista do spraw kadrowych.

§ 2.Zasady bezpiecznych relacji w szkole

§ 2.1 Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami szkoły a dziećmi

Każdy pracownik placówki jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe. Kontakt z dziećmi uczęszczającymi do placówki powinien dotyczyć celów edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odbywać się wyłącznie w godzinach pracy.

Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-dziennik, e-mail służbowy). Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, pracownik zobowiązany jest poinformować o tym Dyrektora, a rodzice/opiekunowie dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt. Jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika, utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

§ 2.2 W komunikacji z małoletnimi pracownik zobowiązany jest:

- a) zachować cierpliwość i szacunek,
- b) słuchać uważnie ucznia i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji,
- c) informować dziecko o podejmowanych decyzjach, które go dotyczą,
- d) szanować prawo do prywatności; jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe,
- e) zapewniać uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi/pracownikowi lub innej wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy,

- f) doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
- g) unikać faworyzowania uczniów

§ 2.3 Pracownikowi zabrania się:

- a) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka,
- b) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów; obejmuje to wizerunek, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
- c) zachowywania się w obecności ucznia w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
- d) nawiązywania z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
- e) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych,
- f) umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli Dyrektor Szkoły nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów oraz samych dzieci,
- g) proponowania nieletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,

- h) wchodzenia w relacje zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych – nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów czy drobnych upominków
- i) bicia, szturchania, popychania oraz naruszania integralności fizycznej dziecka w jakikolwiek inny sposób, z wyłączeniem sytuacji, w których naruszenie integralności fizycznej ma zapobiec czynieniu krzywdy sobie, bądź innym osobom przebywającym w bezpośrednim otoczeniu ucznia,
- j) dotykania dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
- k) podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z dzieckiem w łóżku.

§ 2.4 Kontakt fizyczny z dziećmi

- a) Pracownik wchodzi tylko w niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem.
- b) Kontakt fizyczny z małoletnim może odbywać się, jeżeli wymagają tego profesjonalne działania wykonywane wobec niego przez kompetentnych i wykwalifikowanych pracowników (np. zajęcia wychowania fizycznego, czynności pielęgnacyjne, zajęcia o charakterze terapeutycznym), zgodnie z przyjętymi zasadami wykonywania tego typu działań.
- c) Istnieją także sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny, wspierający i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu - jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, kontekst kulturowy i sytuacyjny.
- d) Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- e) Pracownik musi kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka i zachowując świadomość, że nawet

przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie

- f) Pracownik powinien być zawsze przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań,
- g) Pracownik powinien zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi; w takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

§ 2.5 Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi oraz pomiędzy dziećmi a pracownikami szkoły

Uczniowie zobowiązani są do:

- a) Działania wobec innych osób - dzieci i dorosłych z szacunkiem, uwzględniającym godność, potrzeby, światopogląd tych osób.
- b) Działania z poczuciem odpowiedzialności za swoje zachowanie.
- c) Angażowania się w działania, w których mają możliwość aktywnego podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Niedozwolone są w szczególności:

- a) stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie;
- b) używanie wulgarnego języka;
- c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;
- d) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
- e) stosowanie zastraszania i gróźb;
- f) utrwalanie wizerunku innych poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody, w szczególności w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić;

- g) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w otoczeniu innych uczniów

§ 3. Uwzględnienie sytuacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami

1. Szkoła uwzględnia sytuację dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, w sposób dostosowany do potrzeb dzieci przebywających na terenie szkoły lub pod jej opieką, w szczególności poprzez:
 - a) traktowanie każdego dziecka z należyтым szacunkiem, nie dyskryminując go ze względu na jakiegokolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny,
 - b) eliminowanie barier utrudniających dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym barier informacyjno-komunikacyjnych, architektonicznych, cyfrowych,
2. W szkole zapewnia się obecność osoby posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Każda pomoc świadczona dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, następuje w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględnia najlepszy interes dziecka.

§ 4 Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

1. W szkole obowiązują **Procedury reagowania i zalecane działania w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego uczniów.**
2. Uczniowie zobowiązani są również do przestrzegania obowiązującego **Regulaminu korzystania przez uczniów na terenie szkoły z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych w Publicznej Szkole Podstawowej im. ks. Jana Twardowskiego w Komprachcicach.**
3. W przypadku gdy dostęp do Internetu w placówce realizowany jest pod nadzorem nauczyciela jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu
4. Osoby prowadzące zajęcia Informatyki przeprowadzają z dziećmi cykliczne warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.

Rozdział IV

Zasady wdrożenia i stosowania standardów ochrony małoletnich

§ 1 Upowszechnianie wiedzy o standardach ochrony małoletnich

1. Pracownicy szkoły przechodzą szkolenia w zakresie ochrony małoletnich, organizowane z uwzględnieniem pełnionej przez nich roli w szkole.
2. Osoby pracujące z dziećmi przechodzą specjalistyczne szkolenia, uwzględniające zakres odpowiedzialności za małoletnich znajdujących się pod ich opieką.
3. Działania szkoleniowe dotyczą w szczególności:
 - a) standardów ochrony małoletnich
 - b) rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci,
 - c) przeciwdziałania przemocy, w tym umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

4. Szkoła inicjuje i prowadzi działania edukacyjne z obszaru ochrony małoletnich przed krzywdzeniem skierowane do dzieci np. w formie ulotek informacyjnych, plakatów, warsztatów, w sposób dostosowany do ich wieku, percepcji i możliwości poznawczych oraz ich opiekunów, w szczególności na temat:
 - a) sposobów unikania zagrożeń oraz reagowania na nie w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
 - b) zasad bezpiecznych relacji z rówieśnikami, pożądanych postaw w kontaktach pomiędzy dziećmi, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych (opartych m.in. na mediacjach rówieśniczych)
 - c) dostępu do informacji, gdzie mogą szukać pomocy,
 - d) bezpiecznego korzystania z Internetu i platform cyfrowych, w tym mediów społecznościowych,
 - e) prawa do ochrony wizerunku.
5. Szkoła informuje uczniów, że mają prawo i możliwość zwrócenia się o pomoc do każdego z pracowników o pomoc oraz uzyskania wsparcia ze strony szkoły, która podejmie działania z zachowaniem szacunku do prywatności dziecka, jeżeli:
 - a) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony członka pracowników szkoły, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby,
 - b) były świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego dziecka ze strony członka pracowników szkoły, innego dziecka, opiekuna dziecka, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.
6. Przeszkoleniem w zakresie wymienionym w ust. 1 objęty jest każdy nowo przyjęty pracownik. Szkoła organizuje cyklicznie szkolenia pracowników w zakresie aktualizacji wiedzy i umiejętności stosowania standardów ochrony małoletnich.
7. Warsztaty i zajęcia dla dzieci dotyczące możliwości skorzystania z pomocy w ramach standardów ochrony małoletnich są integralną częścią szkolnego programu profilaktyczno-wychowawczego oraz aktualnych programów wychowawczych opracowanych i realizowanych przez nauczycieli w danym roku szkolnym

§ 2 Obowiązki osób odpowiedzialnych za wprowadzenie Standardów ochrony małoletnich i realizację standardów

1. Obowiązki dyrektora szkoły:
 - a) dbanie o tworzenie bezpiecznego środowiska w szkole lub placówce;
 - b) wyznaczenie osób odpowiedzialnych za:
 - o standardy ochrony małoletnich,
 - o bezpieczeństwo w Internecie,
 - o przyjmowanie zgłoszeń,
 - o prowadzenie interwencji,
 - o udzielanie wsparcia dziecku;
 - c) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją standardów ochrony małoletnich w szkole,
2. Do obowiązków osoby **odpowiedzialnej za standardy ochrony małoletnich** należy:
 - a) dbałość o udostępnienie standardów ochrony małoletnich na stronie internetowej szkoły oraz na jej terenie;
 - b) przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tych standardach
 - c) współpraca z innymi osobami wyznaczonymi w zakresie realizacji Standardów ochrony małoletnich;
 - d) prowadzenie ewidencji pracowników szkoły, którzy zapoznali się z Standardami ochrony małoletnich przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w tej Standardach;
 - e) przegląd Standardów ochrony małoletnich w porozumieniu i współpracy z dyrektorem, pracownikami szkoły, dziećmi i ich opiekunami;

4. Do osoby **odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń** należy:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o:
 - wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra dziecka;
 - ujawnieniu symptomów krzywdzenia dziecka lub zdarzeniach zagrażających dobru dziecka,
 - podejrzeniu lub niewłaściwym udostępnieniu, rozpowszechnianiu lub wykorzystaniu wizerunku dziecka;
 - b) przekazanie zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji oraz dyrektorowi szkoły lub, gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie dziecka - niezwłoczne poinformowanie pogotowia lub/i policji
5. Do osoby **odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji** należy:
 - a) dokumentowanie zgłoszeń oraz informowanie dyrektora o wynikach poczynionych ustaleń;
 - b) zainicjowanie interwencji, w tym:
 - wszczęcie procedury „Niebieska Karta”
 - zawiadomienie sądu opiekuńczego;
 - złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
 - c) prowadzenie rejestru interwencji
6. Do osoby **odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia dziecku** należy:
 - a) Opracowanie, monitorowanie i modyfikowanie planu wsparcia dziecka, uwzględniającego współpracę z wychowawcą, psychologiem, pedagogiem szkolnym i opiekunem dziecka;
 - b) wsparcie dziecka z uwzględnieniem zadbania o: bezpieczeństwo i dobrostan dziecka, okazanie dziecku życzliwości, zaufania, zainteresowania jego samopoczuciem i wsparcia, a w razie konieczności zajęcie się jego bieżącymi potrzebami
 - c) skierowanie opiekunów dziecka, i dziecka za ich pośrednictwem do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień itp

Rozdział V

Procedury interwencji i plan wsparcia w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

§ 1 Procedura interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a) przestępstwo na szkodę dziecka
 - b) innej formy krzywdzenia niebędące przestępstwem,
 - c) zaniedbanie potrzeb życiowych dziecka
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - a) osoby dorosłe (pracownicy, osoby trzecie);
 - b) opiekunów dzieci;
 - c) inne dziecko.
4. Procedury interwencji sformułowano tak, by wspierać pracowników w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
5. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia dziecka i zapewnienie mu bezpieczeństwa.
6. Procedury postępowania w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zostały przyjęte dokumentem: Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych zagrożeń i nagłych zdarzeń w Publicznej Szkole Podstawowej im. ks. J. Twardowskiego w Komprachcicach

§ 2. Plan wsparcia

1. Wobec dziecka poddanego krzywdzeniu osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku opracowuje indywidualny plan wsparcia. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące działań szkoły w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym:
 - a) sposoby odizolowania go od osób podejrzewanych o krzywdzenie i możliwość swobodnego funkcjonowania,
 - b) ofertę wsparcia możliwego do uzyskania na terenie szkoły,
 - c) skierowania dziecka do placówki zapewniającej pomoc adekwatna do konkretnej potrzeby
2. Plan wsparcia powinien być opracowany z pedagogiem, psychologiem, wychowawcą oraz opiekunami dziecka i omówiony z dzieckiem. W przypadku, gdy opiekun jest osobą krzywdzącą dziecko, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z niekrzywdzącym opiekunem dziecka.

Rozdział VI

Monitoring wdrożenia i stosowania standardów ochrony małoletnich

1. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci, raz na 2 lata przeprowadza wśród pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach.
2. Osobna ewaluacja stanu znajomości i przestrzegania standardów ochrony dzieci oraz potrzeby wprowadzenia zmian w tych standardach przeprowadzana jest wśród dzieci i ich opiekunów.
3. Na podstawie ewaluacji, o której mowa w ust. 1 i 2 oraz oceny zgodności standardów z obowiązującymi przepisami prawnymi, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci sporządza raport, który następnie przekazuje dyrektorowi szkoły. Część raportu stanowi ocena znajomości standardów przez pracowników szkoły, zestawienie zgłaszanych naruszeń standardów ochrony dzieci oraz propozycje zmian.
4. Dyrektor szkoły w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 3, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do standardów ochrony dzieci i powierza przygotowanie zaktualizowanego dokumentu osobie odpowiedzialnej za standardy ochrony dzieci.
5. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości standardów ochrony dzieci jest niewystarczający, osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci ma obowiązek przeprowadzić szkolenie uzupełniające z zakresu standardów ochrony dzieci dla pracowników.
6. Pracownicy szkoły zostają zapoznani z wnioskami i rekomendacjami zamieszczonymi w raporcie.
7. Dyrektor szkoły wprowadza do standardów ochrony dzieci niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie standardów.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Udostępnienie standardów w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla dzieci następuje w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez pracowników szkoły, dzieci i ich opiekunów poprzez:
 - a) udostępnienie papierowej wersji dokumentu w siedzibie szkoły
 - b) zamieszczenie na stronie internetowej szkoły
 - c) przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi wszystkim podmiotom zaangażowanym w życie szkoły.
3. Standardy w wersji zrozumiałej dla dzieci zostają umieszczone w miejscach ogólnodostępnych na terenie szkoły (ekspozycja na szkolnych korytarzach).
4. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z dziećmi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych standardów.